

КОНЦЕПЦІЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ОСІБ З ВИЩОЮ ОСВІТОЮ ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару»

Концепція започаткування освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, зокрема підвищення кваліфікації учителів початкової школи (далі – Концепція) визначає цілі та завдання у справі розвитку професіоналізму кадрового потенціалу, вдосконалення функціонування системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців для професійної діяльності у галузі початкової освіти.

Концепція ґрунтується на положеннях Конституції України, Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Законах України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту»; указах Президента України від 23 лютого 2000 року №276 «Про першочергові заходи щодо реалізації «Послання Президента України до Верховної Ради України», «Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», Концепції «Нової української школи», Положеннях про інклюзивно-ресурсний центр, про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), державних стандартах освіти, нормативно-правових актах чинного законодавства України з питань освіти і науки, а також враховує міжнародний досвід управлінського та інформаційно-технологічного забезпечення окремих напрямів професійної діяльності, поглиблення, розширення й оновлення її професійних знань, умінь і навичок або отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня та практичного досвіду.

В умовах реформування загальної середньої освіти актуалізується необхідність залучення авторів-розробників Освітньої програми «Світ чекає крилатих», що проєктують зміст шкільної освіти для перепідготовки педагогічних кадрів та розширення провадження освітньої діяльності «Освітнього проєкту «Світ чекає крилатих» у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою для визначення нових концептуальних основ професійного зростання фахівців, постійного оновлення напрямів, змісту і форм навчання відповідно до потреб економічного та соціального розвитку України, становлення демократичного суспільства.

У цьому контексті ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» окреслив низку проблем, на вирішення яких спрямовано його діяльність:

- формування оновленого змісту підвищення кваліфікації учителів закладів загальної середньої освіти;
- організація освітнього процесу відповідно до потреб економічного і соціального розвитку держави на основі впровадження результатів сучасних наукових досліджень, широкого використання вітчизняного та зарубіжного досвіду освітньої діяльності в сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою;
- залучення наукових кадрів, вчителів-практиків, методистів, які є авторами-розробниками Освітньої програми «Світ чекає крилатих» до

організації освітнього процесу в сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою;

- розроблення наукових, навчально-методичних, навчальних посібників, методичних рекомендацій, практикумів із підвищення кваліфікації учителів, методик навчання.

ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» проводить на базі Інституту педагогіки НАПН України в межах угоди про співпрацю перепідготовки педагогічних кадрів за спеціальністю 013 початкова освіта.

Співробітники ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» спільно з Міністерством освіти і науки України були долучені до розроблення багатьох нормативно-правових освітніх документів, зокрема, Концепції нової української школи, освітніх програм для початкової освіти та ін.

Потреби впровадження у практику існуючих інноваційних науково-практичних напрацювань, розробка практичного змісту шкільної освіти та наявність висококваліфікованого складу працівників у галузях шкільної надають можливість ТОВ «Освітній проєкт «Світ чекає крилатих» від Анжеліки Цимбалару» для провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, зокрема підвищення кваліфікації керівних, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти та установ, що реалізують державну політику у галузі шкільної освіти.

Код та найменування спеціальності: 013 Початкова освіта.

Рівень вищої освіти: післядипломна освіта для осіб з вищою освітою (підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти за спеціальністю «013. Початкова освіта»)

Орієнтовний перелік спеціалізацій та освітніх програм

Для забезпечення ефективності підвищення кваліфікації вчителів української мови сформульовано такі назви освітньо-наукових програм:

- «Професійний розвиток педагога»;
- «Дидактика початкової освіти»;
- «Інновації в початковій школі».

Зміст освітніх програм містить: *соціально-гуманітарний* (змістове призначення якого у розкритті теоретико-методологічних засад сучасних досліджень у галузі педагогіки, педагогічної психології, психодидактики, методик навчання в початковій школі), зокрема, інноваційні дослідження механізмів організації освітнього процесу, що має забезпечити розвивальне середовище; особливостей розвитку дитини, кількісних і якісних змін її особистісних, інтелектуальних, поведінкових і діяльнісних властивостей, упровадження особистісно орієнтованого, компетентнісного, діяльнісного підходів до навчання; *професійно орієнтований і фаховий складники* (розкриває основні змістовні компоненти професійної підготовки фахівців).

Програми відповідають розробленим навчальним планам за змістом лекційних та семінарських занять і чітко відповідають визначеним навчальним

годинам за відповідними темами для вивчення. Програми та навчальні плани затверджені Вченою радою Інституту педагогіки НАПН України.

Курси підвищення кваліфікації будуть забезпечувати 10 авторів освітньої програми «Світ чекає крилатих», науковців та вчителів-методистів, які є висококваліфікованими фахівцями в галузях дидактики, психодидактики, лінгводидактики та методики навчання в початковій школі.

Метою курсів підвищення кваліфікації вчителів початкової школи є вдосконалення їхньої професійної майстерності на основі модернізації змісту, форм і методів навчання, впровадження інноваційних технологій в освітній процес.

Основними завданнями курсів підвищення кваліфікації є:

- ознайомлення з основними концептуальними положеннями сучасної шкільної освіти;
- формування умінь і навичок ефективного вирішення психолого-педагогічних проблем;
- поглиблення знань про сучасний стан методик навчання;
- оволодіння ефективними педагогічними технологіями навчання;
- сприяння і стимулювання постійного зростання професійної майстерності;
- задоволення пізнавальних та освітніх потреб.

Основними принципами організації підвищення кваліфікації вчителів початкової школи є: гуманізація, демократизація, науковість, єдність, комплексність, диференціація, інтеграція, неперервність та наскрізність; відповідність державним вимогам та освітнім стандартам.

Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання 5 кредитів (150 годин), з яких (40÷50%) від загального обсягу відповідної програми підготовки, а саме 2,5 кредитів (75 годин) – дистанційна форми навчання, і 2,5 кредитів (75 годин) – екстернатна, on-line, модульні контролі, колоквиуми та ін. форми навчання.

Перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач післядипломної освіти:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі шкільної освіти, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- загальна здатність і готовності до виконання на високому рівні професійної діяльності у сфері навчання здобувачів загальної середньої освіти; здатність нести професійну відповідальність за результати цієї діяльності;
- сприяння поліпшенню процесів навчання, виховання, розвитку і соціалізації здобувачів шкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей;
- здатність до адаптації та дії в ситуаціях постійних змін, зокрема тих, що передбачають нормативне забезпечення освітнього процесу;

- здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань освітньої діяльності в практичній діяльності та створення сприятливих психолого-педагогічних умов для особистісного, інтелектуального та когнітивного розвитку здобувачів шкільної освіти.

Фахові компетентності спеціальності:

Теоретико-методологічна (знання провідних гуманістичних зарубіжних і вітчизняних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання в закладах загальної середньої освіти; здатність відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у житті та педагогічній діяльності).

Предметно-методична (психолого-педагогічні та фахові знання; вміння відбирати і систематизувати діагностичний, педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей здобувачів освіти; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби навчання, розвитку та виховання та охорони здоров'я; досвід організації освітнього процесу та педагогічного спостереження за викладанням фахових дисциплін; здатність удосконалювати власну викладацьку та педагогічну діяльність).

Комунікативно-педагогічна (знання основних принципів, правил, прийомів і форм професійно-педагогічної комунікації, діагностичної і консультативно-просвітницької діяльності; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати освітній процес; здатність налагоджувати продуктивну педагогічну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію).

Проектувальна (знання основних видів і технологічних підходів до планування власної дослідно-педагогічної діяльності; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови їх практичної реалізації).

Організаційна (знання основних правил наукової організації дослідно-педагогічної діяльності; вміння раціонально організовувати власний науково-дослідний процес, самостійно контролювати його результативність, ефективність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних інноваційних педагогічних технологій).

Педагогічно-галузева (знання про концептуальні засади модернізації вищої педагогічної освіти; сутність предмета педагогіки вищої школи, її місце в системі педагогічних наук; науково-понятійний апарат педагогіки вищої школи як науки; категорії педагогіки вищої школи і зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками; рівні та ступені вищої освіти; зміст і напрями діяльності викладача вищого навчального закладу; принципи та методи педагогічного дослідження; вікові особливості студентської молоді; основні форми контролю, оцінки навчальної діяльності та її результатів; сутність, принципи, форми, методи організації різних напрямків виховання та самовиховання студентів; залежність ефективності процесу навчання від його змісту, принципів, засобів, методів, організаційних форм.

Науково-практична (знання поняттєво-категоріального апарату наукової діяльності; характеристик та особливостей методів дослідження; понять про науку, її ознаки, функції, мету, завдання; сутності та комплексу вимог до наукового дослідження, його класифікації, видів, форм, наукового та науково-

прикладного результату; про форми узагальнення наукових результатів; характерні особливості форм наукових документів, правил оформлення та уніфікації наукових документів; про методiku наукового дослідження, його зміст і принципи реалізації; структури, логіки і системи вимог до кваліфікаційної роботи магістра; здатність виявляти, формулювати й розв'язувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), адаптуватися й діяти в нових ситуаціях; винаходити такі способи розв'язування перекладацьких проблем, що суттєво розширюють і трансформують існуючі процесуальні знання; працювати автономно, приймати обґрунтовані рішення; працювати в міжнародному контенті).

Зміст розробленої освітньо-професійної програми має забезпечити формування компетентностей слухачів.

Орієнтований перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати: вчитель початкових класів.

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання: особи з вищою освітою

Кваліфікаційні вимоги щодо проходження підвищення кваліфікації керівних, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти та установ, що реалізують державну політику у галузі шкільної освіти визначають необхідний для виконання посадових обов'язків рівень професійної підготовки працівника, що засвідчується документами про освіту, а також вимоги до стажу роботи. Передбачається, що особи, які не мають відповідної освіти або стажу роботи, встановлених кваліфікаційними вимогами, але мають достатній практичний досвід та успішно виконують у повному обсязі покладені на них завдання та обов'язки, можуть бути, як виняток, залишені на займаній посаді або призначені на відповідні посади після проходження курсів підвищення кваліфікації.

Учитель вищої категорії має відповідну вищу фахову освіту, виявляє високий рівень професіоналізму, ініціативності, креативності, досконало володіє ефективними формами, методами організації освітнього процесу, забезпечує високу результативність, якість своєї праці, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж педагогічної роботи - не менше 8 років.

Учитель I категорії має відповідну фахову вищу освіту, виявляє ґрунтовну професійну компетентність, добре володіє ефективними формами організації освітнього процесу, досяг значних результатів у розв'язанні педагогічних завдань, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж педагогічної роботи - не менше 5 років.

Учитель II категорії має фахову вищу освіту, виявляє достатній професіоналізм, володіє сучасними формами, методами організації освітнього процесу, досяг вагомої результативності у педагогічній діяльності, відзначається загальною культурою, моральними якостями, що служать прикладом для наслідування. Стаж педагогічної роботи - не менше 3 років.

Учитель має вищу або середню спеціальну освіту, професійно компетентний, забезпечує нормативні рівні і стандарти навчально-виховної роботи, відповідає загальним етичним та культурним вимогам до педагогічних працівників.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації учителів початкової школи:

- забезпечення дотримання принципів об'єктивного оцінювання та подолання елементів суб'єктивізму;
- підвищення мотивації здобувачів до систематичного засвоєння навчально-методичного та науково-методологічного матеріалу та активної роботи впродовж усього періоду навчання;
- систематизацію знань та їх активне засвоєння;
- не допущення розбіжностей між контрольними завданнями та змістом напрямів підготовки освітніх програм;
- забезпечення відкритості контролю ознайомленню здобувачів освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою перед вивченням навчальної дисципліни з навчальною програмою, формами контрольних заходів і критеріями оцінювання знань, умінь та навичок;
- створення належних умов вивчення програмового матеріалу й підготовки до контрольних заходів;
- підвищення ефективності освітньої діяльності науково-педагогічних працівників.

Система оцінювання знань, умінь та навичок керівних, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти та установ, що реалізують державну політику у галузі шкільної освіти, набутих під час навчання, містить такі складники:

- поточний контроль результатів навчальної діяльності керівних, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників та оцінювання її результатів під час вивчення освітньої програми;
- підсумковий контроль результатів навчальної діяльності керівних, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників та оцінювання її результатів після вивчення освітньої програми;
- оцінювання кваліфікаційних контрольних тестів.

Оцінюванню підлягають:

- володіння категорійним апаратом, фаховою термінологією та теоретичними знаннями;
- вміння демонструвати практичні навички при розв'язуванні задач, вирішенні ситуацій;
- вміння продемонструвати креативність та системність знань, володіння сучасними методами, методиками при вирішенні практичних питань.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Контроль

Контрольні заходи визначають відповідність рівня набутих особами з вищою освітою знань, умінь та навичок вимогам стандартів підвищення кваліфікації в галузі вищої освіти та інших нормативних документів щодо

освітньої діяльності в сфері вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу.

В організації навчального процесу застосовують контрольні заходи у формі вхідного, модульного, підсумкового, що можуть бути як у тестовій так і інших формах контролю.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням нової освітньої програми з метою визначення рівня підготовки осіб з вищою освітою з дисциплін, які забезпечують цей освітній процес. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам, коригування навчального процесу з відповідної освітньої програми.

При **модульному** контролі результатів навчання фахівців з вищою освітою під час вивчення освітньої програми *оцінці підлягають* результати навчання, що виявляються через набуті компетентності (знання, уміння, навички тощо), а саме:

- а) на *очній* формі навчання:
- відповіді (виступи) на аудиторних заняттях;
  - результати виконання контрольних (модульних) робіт;
  - результати виконання і захисту інших видів робіт, що передбачені робочою навчальною програмою;
- б) на *дистанційній* та *on-line* формах навчання:
- відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, у чатах, у Skype тощо);
  - відповіді (виступи) на аудиторних заняттях;
  - результати виконання і захисту інших видів робіт, що передбачені робочою навчальною програмою.

Таблиця 1.

Загальні критерії оцінювання модульного контролю з певної освітньої програми

Показник успішності (бали)	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A	Відмінно	Педагогічний працівник повністю володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, розв'язує складні проблемні завдання, розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
82-89	B	Добре	Достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних та письмових відповідей. Має сформовані типові навички.
74-81	C	Добре	Загалом володіє навчальним

			матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без всебічного аналізу та аргументації. Допускає окремі суттєві неточності та помилки.
64-73	D	Задовільно	Частково володіє навчальним матеріалом, виявляє базові знання. Під час усних та письмових відповідей викладає його фрагментарно, поверхово, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань.
60-63	E	Задовільно	Частково володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускає при цьому суттєві неточності.
35-59	FX	Незадовільно	Недостатньо володіє навчальним матеріалом, не може викласти зміст більшості питань теми під час усних та письмових відповідей, допускає при цьому суттєві помилки.
1-34	F	Незадовільно	Повністю не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не усвідомлює мету навчальної діяльності.

Підсумковий контроль результатів освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою здійснюється для оцінювання знань, умінь та навичок фахівців з певної освітньої програми проводиться у формі екзамену, дистанційного екзамену чи заліку.

Оцінювання результатів освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою з *кожної конкретної дисципліни* здійснюється відповідно до навчального плану або на підставі результатів *поточного контролю* та *екзамену*, або на підставі результатів *поточного контролю* та *підсумкової контрольної роботи (дистанційного екзамену)*, або на підставі результатів *модульного контролю* у формі *заліку чи тестової роботи*.

Основна мета тестової роботи — оцінювання рівня засвоєння знань освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою після вивчення дисципліни й одержання інформації для удосконалення процесу підготовки фахівців. Основними функціями ТКЗ є:

- діагностична, що спрямована на збирання, аналіз та інтерпретацію результатів оцінювання для визначення реального рівня сформованості знань студента;

- навчальна, що спрямована на оволодіння змістом певної дисципліни (студент при вирішенні тестового завдання ще раз повторює пройдений матеріал і краще закріплює отримані знання);

- організаційна функція педагогічного контролю, яка виявляється в його впливі на організацію навчального процесу (залежно від отриманих результатів контролю викладач вносить відповідні зміни в навчальний процес, що виявляються в нових підходах, формах, методах та дидактичних засобах навчання);

- виховна, яка допомагає фахівцям удосконалювати свої знання, систематизувати їх, розвивати пам'ять, мислення.

Тест повинен включати комплекс завдань різноманітних видів, для того щоб надати можливість всебічно оцінити рівень засвоєння навчальної інформації: розуміння, пізнання, відтворення, застосування, творчість.

Рівень складності має бути таким, щоб особи з вищою освітою освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти розуміли сутність і завдання тесту, а питання в тесті повинні відповідати складності контрольного матеріалу.

Тест повинен складатися з таких елементів:

1) інструкція до тестування (наприклад: назвіть правильні відповіді, складіть схему тощо);

2) текст тестового завдання;

3) варіанти відповідей (для тестів з мультिवибором, альтернативами – закриті тестові завдання, що передбачають один правильний варіант і мають різноманітну форму постановки задачі.). Відкриті тестові завдання передбачають вільну відповідь, аналізування питання.

Критерії і норми оцінювання

Оцінка «відмінно» ставиться, коли під час захисту обраної теми слухачами:

– повно, всебічно, з глибоким розумінням розкрито тему, визначено мету виступу та його основну ідею;

– продемонстровано глибоке знання відповідних законодавчих і нормативно-правових актів, вміння в них орієнтуватися і застосовувати на практиці;

– всі висновки та рекомендації чітко базуються та відповідають законодавчій і нормативній базі;

– продемонстровано знання нових змін в законодавстві, роз'яснень та рекомендацій відповідних установ, органів з обраної теми;

– виявлено високий рівень теоретичних знань із теми, що винесена на захист, вміння творчо застосовувати теорію у практиці, а також вміння аналізувати, прогнозувати певні негативні ситуації в роботі та вирішувати їх;

– розкрито механізм, засоби, форми і методи роботи з питання, що висвітлюється, показано якими організаційними, виховними, контрольними та іншими заходами досягнуто позитивні результати;

– надано змістовні та аргументовані висновки з окресленого кола питань;

– висвітлено проблемні питання, проаналізовано умови та причини їх виникнення з огляду на професійну діяльність, наведено аргументи на користь того, що проблема потребує вирішення, запропоновано переконливі і обґрунтовані шляхи та методи її вирішення;

- висвітлено практичний досвід роботи конкретної організації (органу) відносно проблеми, що розглядається в обраній темі;
- використано допоміжні засоби (таблиці, схеми та ін.);
- продемонстровано високий рівень знань, мислення та культури відповідей (грамотність, логічність, виступ повинен бути цікавим, змістовним, логічним, обґрунтованим і цілісним; враховується рівень активності слухачів, їх особистий внесок у захист теми, згуртованість і вміння співпрацювати в команді).

Оцінка «добре» ставиться, коли під час захисту обраної теми слухачами:

- розкрито тему, механізм, засоби, форми і методи роботи з питання, що висвітлюється, правильно визначено мету виступу та його основну ідею;
- продемонстровано достатнє знання законодавчих і нормативно-правових актів, вміння застосовувати їх на практиці;
- враховано положення відповідних законодавчих і нормативно-правових актів;
- висвітлено проблемні питання, запропоновано шляхи та методи їх вирішення;
- зроблено висновки з окресленого кола питань, надано рекомендації щодо вирішення проблемних питань;
- висновки та рекомендації базуються та відповідають законодавчій і нормативній базі;
- висвітлено практичний досвід в роботі конкретної організації (органу) з проблеми, що розглядається в обраній темі;
- продемонстровано достатній рівень знань, мислення, активності, згуртованість і вміння співпрацювати в команді;
- відповіді на запитання викладачів та колег з обраної теми були недостатньо конкретними, змістовними і вичерпними.

Оцінка «задовільно» ставиться, коли під час захисту обраної теми слухачами:

- тему розкрито неповно, відсутні чіткі уявлення про мету виступу та його основну ідею;
- продемонстровано недостатнє знання відповідних законодавчих і нормативно-правових актів, не показано вміння застосовувати їх на практиці;
- висновки та рекомендації базуються та відповідають законодавчій і нормативній базі, але при цьому не враховані останні зміни;
- висновки з окресленого кола питань є необґрунтованими, не мають теоретичної та практичної цінності; – не висвітлено проблемні питання та не зазначено причини їх виникнення, запропоновані шляхи та методи їх вирішення, розроблені переважно на підставі літературних джерел без детального вивчення і узагальнення передового досвіду;
- не висвітлено практичний досвід в роботі конкретної організації (органу) з проблеми, що розглядається в обраній темі;
- продемонстровано не достатній рівень знань, мислення, активності, згуртованості і вміння співпрацювати в команді;

– відповіді на запитання викладачів та колег з обраної теми були не досить конкретними, виходили за межі заданого запитання, містили неточності, давалися невпевнено, за допомогою викладачів.

Оцінка «незадовільно» ставиться, коли під час захисту обраної теми слухачами:

- повністю не розкрита тема;
- показано незнання відповідних законодавчих та нормативно-правових актів;
- виступ має схематичний, уривчастий характер без висвітлення практичної проблематики;
- відповіді на поставлені питання не надаються;
- випускна робота написана з грубими порушеннями вимог даних методичних рекомендацій.

Результати оцінювання оформлюються відомістю захисту випускних робіт, яка підписується членами комісії.

Концепцію схвалено на засіданні Вченої ради Інституту педагогіки НАПН України 15 жовтня 2019 року, витяг з протоколу № 11.

Директор

А. Цимбалару